

■ **Biologica**

Op hoge poten

Natuurredacteur Jean-Pierre Geelen geeft zijn persoonlijke commentaar op opmerkelijke confrontaties tussen mens en natuur. Deze week: **het 'gevaar' van de ooievaar.**

Het haast paginagrote artikel in *De Telegraaf* had de toonzetting van een requiem. 'Ooievaar vaarwel', luidde de kop op 26 maart 1983. De ooievaar was uit Nederland verdwenen. Uitgestorven.

De rest is geschiedenis: de karakteristieke zwart-witte vogel op zijn hoge rode poten werd geherintroduceerd, volgens de jongste cijfers broeden er weer tussen de 1.450 en 1.650 paren in de polder.

Het is verleidelijk in die herrijzenis een teken van natuurherstel te zien, stelt natuurschrijver Kester Freriks in zijn liefdevolle monografie *De ooievaar*. Doet hij niet: dat de vogel voedsel vindt op de industriële biljartlakens, betekent geen gerichte verbetering van het weideland-schap. 'Integendeel', aldus Freriks. Hoe dan ook: 'De ooievaar is er, en is niet meer weg te denken.'

Toch wel: vorige week werd de ooievaar hardop weggedacht. Door Jannes Kerssies. Het Drentse Statenlid loste in de regionale pers zijn hoogstpersoonlijke hagelschot in de kiezersjacht: 'Het loopt de spuigaten uit met de ooievaars', knalde hij. En: 'Ooievaars eten alle weidevogels op.' Afschieten hoeft nog niet, maar nestpalen verwijderen was alvast een mooi begin.

Kerssies is van de BBB, een partij die natuur graag onderverdeelt in verfoeide 'wensnatuur' (een linkse hobby van de Randstedelijke haver-melkelite) en 'boerennatuur' (een strak maïsveld met een mooie tractor ernaast). De politicus wil de ooievaar weg, want die eet niet alleen de kuikens van beschermde weidevogels, maar ook jonge haasjes, en dat mag niet. Over wens-natuur gesproken.

Zijn vragen aan het College van Gedeputeerde Staten leggen een fraaie logica bloot. 'Is het college van GS het met ons eens dat er te veel ooievaars zijn in Drenthe? Is er ook bekend hoeveel ooievaars er in Drenthe zijn?' De politicus weet dus niet hoeveel er zijn (kijk even op sovon.nl), maar het zijn er hoe dan ook te veel.

Heeft Kerssies toch gelijk? Terug naar Kester Freriks. Hij schrijft her-

haaldelijk over het voedselpatroon van de ooievaar. De vogel is een opportunist – driemaal daags een gezonde portie opportunisme is hét recept voor overleven in deze rap veranderende wereld.

De 2.600 kilojoules die de vogel per dag verorbert, haalt hij voornamelijk uit veldmuizen en regenwormen, schrijft Freriks. Uit de magen van honderden ooievaars haalden onderzoekers in 1933 al de menukaart: in meer dan 90 procent werden vooral resten van kevers, sprinkhanen en rupsen gevonden. Voor de rest wat spits- en veldmuizen, regenworm, spin, libel, water-

slak en 'één pad'. Tegenwoordig eet de ooievaar ook een mol die zich aandient en – o, opportunisme – een exoot als de Amerikaanse rivierkreeft. Freriks verwijst ook

naar recent onderzoek door de instellingen Stork en Sovon, en zie: 'Ze bejagen nooit actief de pullen van Kievit, grutto of tureluur.'

Geen weidevogel of haasje te bekennen in het onderzoeksveld. Wel beschrijft Freriks een herkenbaar fenomeen: de ooievaar hobbelt graag achter maaimachines aan. 'Vaak blijven daar gewonde prooien achter.' Zoals een jong haasje dat de roterende messen van het boerenbedrijf niet wist te ontvluchten. Ook beschrijft Freriks dat agrariërs bij een woelmuizenplaag nog weleens hun land onder water zetten om de muizen te verdrinken. Dat trekt ooievaars aan, net als het sproeien in droge tijden en het uitdiepen van sloten.

Freriks literatuurlijst bevat 61 bronnen. Van half werk of eenzijdigheid kun je hem niet beschuldigen.

Nog vijftien nachtjes slapen en Sinterklaas is weer in het land. Het boek *De ooievaar* past precies in de zevenmijlslaarzen van Jannes Kerssies.

E

De ooievaar is een opportunist. Hij eet alles wat hem in de polder valt. Van regenworm tot veldmuis. Hij is een echte overlevingskunstenaar. In deze veranderende wereld is hij het recept voor succes. Hij eet 2.600 kilojoules per dag. Hij haalt dit voornamelijk uit veldmuizen en regenwormen. Dit is zijn menukaart. In meer dan 90 procent van de gevallen eet hij kevers, sprinkhanen en rupsen. Maar ook spits- en veldmuizen, regenworm, spin, libel, water- en één pad. Tegenwoordig eet hij ook een mol die zich aandient en een exoot als de Amerikaanse rivierkreeft. Freriks verwijst ook naar recent onderzoek door de instellingen Stork en Sovon, en zie: 'Ze bejagen nooit actief de pullen van Kievit, grutto of tureluur.'

De ooievaar is een opportunist. Hij eet alles wat hem in de polder valt. Van regenworm tot veldmuis. Hij is een echte overlevingskunstenaar. In deze veranderende wereld is hij het recept voor succes. Hij eet 2.600 kilojoules per dag. Hij haalt dit voornamelijk uit veldmuizen en regenwormen. Dit is zijn menukaart. In meer dan 90 procent van de gevallen eet hij kevers, sprinkhanen en rupsen. Maar ook spits- en veldmuizen, regenworm, spin, libel, water- en één pad. Tegenwoordig eet hij ook een mol die zich aandient en een exoot als de Amerikaanse rivierkreeft. Freriks verwijst ook naar recent onderzoek door de instellingen Stork en Sovon, en zie: 'Ze bejagen nooit actief de pullen van Kievit, grutto of tureluur.'

De ooievaar is een opportunist. Hij eet alles wat hem in de polder valt. Van regenworm tot veldmuis. Hij is een echte overlevingskunstenaar. In deze veranderende wereld is hij het recept voor succes. Hij eet 2.600 kilojoules per dag. Hij haalt dit voornamelijk uit veldmuizen en regenwormen. Dit is zijn menukaart. In meer dan 90 procent van de gevallen eet hij kevers, sprinkhanen en rupsen. Maar ook spits- en veldmuizen, regenworm, spin, libel, water- en één pad. Tegenwoordig eet hij ook een mol die zich aandient en een exoot als de Amerikaanse rivierkreeft. Freriks verwijst ook naar recent onderzoek door de instellingen Stork en Sovon, en zie: 'Ze bejagen nooit actief de pullen van Kievit, grutto of tureluur.'

De ooievaar is een opportunist. Hij eet alles wat hem in de polder valt. Van regenworm tot veldmuis. Hij is een echte overlevingskunstenaar. In deze veranderende wereld is hij het recept voor succes. Hij eet 2.600 kilojoules per dag. Hij haalt dit voornamelijk uit veldmuizen en regenwormen. Dit is zijn menukaart. In meer dan 90 procent van de gevallen eet hij kevers, sprinkhanen en rupsen. Maar ook spits- en veldmuizen, regenworm, spin, libel, water- en één pad. Tegenwoordig eet hij ook een mol die zich aandient en een exoot als de Amerikaanse rivierkreeft. Freriks verwijst ook naar recent onderzoek door de instellingen Stork en Sovon, en zie: 'Ze bejagen nooit actief de pullen van Kievit, grutto of tureluur.'

De ooievaar is een opportunist. Hij eet alles wat hem in de polder valt. Van regenworm tot veldmuis. Hij is een echte overlevingskunstenaar. In deze veranderende wereld is hij het recept voor succes. Hij eet 2.600 kilojoules per dag. Hij haalt dit voornamelijk uit veldmuizen en regenwormen. Dit is zijn menukaart. In meer dan 90 procent van de gevallen eet hij kevers, sprinkhanen en rupsen. Maar ook spits- en veldmuizen, regenworm, spin, libel, water- en één pad. Tegenwoordig eet hij ook een mol die zich aandient en een exoot als de Amerikaanse rivierkreeft. Freriks verwijst ook naar recent onderzoek door de instellingen Stork en Sovon, en zie: 'Ze bejagen nooit actief de pullen van Kievit, grutto of tureluur.'

De ooievaar is een opportunist. Hij eet alles wat hem in de polder valt. Van regenworm tot veldmuis. Hij is een echte overlevingskunstenaar. In deze veranderende wereld is hij het recept voor succes. Hij eet 2.600 kilojoules per dag. Hij haalt dit voornamelijk uit veldmuizen en regenwormen. Dit is zijn menukaart. In meer dan 90 procent van de gevallen eet hij kevers, sprinkhanen en rupsen. Maar ook spits- en veldmuizen, regenworm, spin, libel, water- en één pad. Tegenwoordig eet hij ook een mol die zich aandient en een exoot als de Amerikaanse rivierkreeft. Freriks verwijst ook naar recent onderzoek door de instellingen Stork en Sovon, en zie: 'Ze bejagen nooit actief de pullen van Kievit, grutto of tureluur.'

De ooievaar is een opportunist. Hij eet alles wat hem in de polder valt. Van regenworm tot veldmuis. Hij is een echte overlevingskunstenaar. In deze veranderende wereld is hij het recept voor succes. Hij eet 2.600 kilojoules per dag. Hij haalt dit voornamelijk uit veldmuizen en regenwormen. Dit is zijn menukaart. In meer dan 90 procent van de gevallen eet hij kevers, sprinkhanen en rupsen. Maar ook spits- en veldmuizen, regenworm, spin, libel, water- en één pad. Tegenwoordig eet hij ook een mol die zich aandient en een exoot als de Amerikaanse rivierkreeft. Freriks verwijst ook naar recent onderzoek door de instellingen Stork en Sovon, en zie: 'Ze bejagen nooit actief de pullen van Kievit, grutto of tureluur.'

Van praatje naar plaatje

